

ARTIKKEL TIL "GJEST I DAG" - ARBEIDERBLADET

ETTER OTTAWA

I Ottawa i denne uken møtte lederne for de syv største vestlige industriland - USA, Japan, Frankrike, Italia, Vest-Tyskland, Storbritannia og Canada. En rekke viktige spørsmål ble drøftet: De økonomiske utsikter og økonomisk politikk i industrilandene, forholdet mellom de vestlige industriland og utviklingslandene, forholdet mellom Vesten og Sovjet-samveldet, situasjonen i Midt-Østen. Vi i de små land måtte stå utenfor mens topp-politikerne drøftet disse viktige sakene. Likevel skal vi ha en klar positiv holdning til disse møtene. De bidrar til bedre samhold og fordragelighet mellom de store vestlige industrilandene. Det er viktig for oss alle. Vi har dessuten muligheter for å bli hørt i andre internasjonale fora.

Topp-politikerne gikk tydeligvis inn for å demonstrere en vilje til samarbeid og vennskap i Ottawa-møtet. De personlige kontakter som topp-møtet skapte mellom dem vil kunne lette det internasjonale samarbeid framover.

Men bortsett fra dette har topp-møtet ikke gitt mange lyspunter. Det har snarere understreket den alvorlige situasjon vi nå har i verden. I en leder kommenterer Aftenposten Reagen-uttalelser om Sovjetunionen slik: "Hvis slike politiske dommedags-visjoner preger tenkningen hos USA's president, da lover det ikke godt for dialogen øst-vest". Det er ikke ofte Aftenposten har funnet grunn til å skrive så kritisk om USA's regjering.

Ottawa-møtet bekreftet ellers de mørke økonomiske utsiktene som de vestlige industrilandene står overfor. Arbeidsløsheten omfatter nå omlag 25 millioner mennesker. Utsiktene til økonomisk vekst framover er dessverre så svake at vi må regne med at ledigheten vil stige ytterligere. Ungdomsopptøyene i Storbritannia i sommer illustrerer de sosiale problemer som kan oppstå.

Vi må ta til etterretning at de internasjonale samfunn ennå ikke er beredt til å lage en samlet aksjonsplan for å bekjempe arbeidsløsheten. Det er riktignok slik at økonomiske problemer som industrilandene står overfor - og som henger sammen med arbeidsløsheten - ikke er lette å løse. Det gjelder energiforsyning og det gjelder en iboende tendens til inflasjon.

Likevel er vi skuffet over at konservative vestlige regjeringer legger så liten vekt på å bedre sysselsettingssituasjonen. Vi har vondt for å forstå at de såvidt ensidig prioriterer å dempe inflasjonen. Vi kan heller ikke forstå at de i denne sammenheng nesten utelukkende bruker pengepolitiske virkemidler. Erfaringen fra Thatcher's Storbritannia burde da i hvertfall kunne mane til ettertanke.

Det er bare en samlet internasjonal aksjon som virkelig kan rette opp sysselsettingssituasjonen fordi landenes økonomi er såvidt avhengige av herandre. Avhengigheten illustreres ved at de europeiske landene (unntatt Storbritannia) beklaget seg sterkt over det høye rentenivået i USA. Rentenivået forklarer delvis dollarens sterke stilling. Stigningen i dollarkursen har svekket den økonomiske veksten i Vest-Europa og den har gitt disse landene 2 1/2% ekstra prisstigning ved at importvarene har blitt dyrere.

Regjeringen i Norge har vurdert de internasjonale økonomiske utsiktene realistisk. Budskapet i langtidsprogrammet er jo nettopp at vi skal satse for å få arbeid for alle i Norge til tross for den svake internasjonale utvikling. Med en nøktern linje skal vi greie det. Langtidsprogrammet gir en strategi for hvordan det skal gjøres. En Arbeiderpartiregjering skal tross vansker makte å bygge velferdsstaten videre ut.

Ottawa-møtet demonstrerte på ny at det er forskjell mellom industrilandene i deres vilje til solidaritet. Solidaritet og felles innsats er en forutsetning for å få løst de problemer verdens-samfunnet står oppe i. Ikke minst må de rike landene i nord hjelpe de fattige i syd.

I Ottawa-møtet var den franske president Mitterand den fremste talsmann for solidaritetstanken. Han talte sterkt for nødvendigheten av å redusere arbeidsløsheten og styrke innsatsen for de fattige land i verden. Hans motpoler i dette var særlig Reagan og Thatcher. Styrkeforholdet var slik at verken de arbeidsløse i industrilandene eller de fattigste land i verden i denne omgang fikk grunnlag for nytt håp.

I internasjonale fora vil vi i Arbeiderpartiet gi vår støtte til krefter som Mitterand slik at solidaritetstanken gradvis kan vinne fram. Det er et realistisk håp.